2025

Begroting 2025
VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 18

2 PARAGRAFEN 23
2.1 Algemeen 23
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 30
2.4 Financiering 31
2.5 Bedrijfsvoering 35
2.6 Verbonden partijen 42
2.7 Wet open overheid 44

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 45
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 46
3.2 Overzicht van baten en lasten 50
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 51
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 51
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 52
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2025-2027 53
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 54
3.8 Geldleningen 55
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 56
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2025-2027 58

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2025-2027. De begroting 2025 heeft de begroting 2024 als uitgangspunt.

In de begroting 2025 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.

Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio’s door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s).

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten. Dit heeft tot gevolg dat op basis van de werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april 2023 benoemde financieel risico voor gemeenten VRZL ultimo 2023 een structurele omvang kent van € 1.629.029 per december 2023. Vanuit de incidenteel beschikbare middelen in 2023 is VRZL de gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact voor 2023 niet af te rekenen met de deelnemende gemeenten VRZL.

Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 heeft kunnen doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele bijdrage regulier te verhogen met het bedrag van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat niet toekenning zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024 en verder.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2024 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio verplicht deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken het programma Brandweerzorg en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen vanaf 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2024 € 1,7 miljoen hebben gekregen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag zou in 2025 verder oplopen naar ca. € 2,1 miljoen. Dit is echter nog niet zeker aangezien in 2024 de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken wordt en er een mogelijke herijking plaats gaat vinden ten aanzien van de beschikbare middelen.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:

1. Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').
2. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
3. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.

1.1.2 Waar staan we voor?

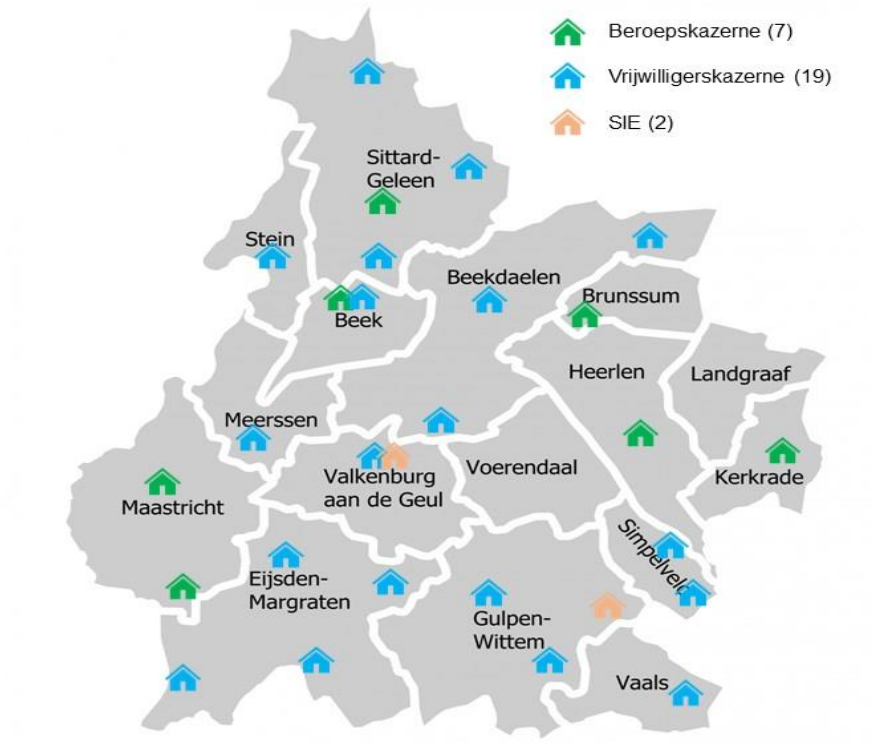
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal baten	**89.873**	**65.726**	**68.631**	**70.950**	**73.117**	**75.193**
Totaal lasten	**70.873**	**49.303**	**52.145**	**54.265**	**55.493**	**56.715**
Overhead	12.057	12.990	13.950	14.800	15.475	16.200
Onvoorzien	196	10	10	10	10	10
Totaal	**12.253**	**13.000**	**13.960**	**14.810**	**15.485**	**16.210**
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.877**	**2.990**	**3.089**	**3.179**	**3.273**
Mutatie reserves	**1.010**	**546**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
De begroting 2025 is gebaseerd op de begroting 2024.

De begroting 2024 heeft VRZL wel aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2024 en deze vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2025 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de nota reserves en voorzieningen welke het AB heeft vastgesteld d.d. 14 oktober 2022. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft waarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- GHOR;
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC.

Wij zijn een betrouwbare partner die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's;
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement, operationele informatievoorziening, risico- en crisiscommunicatie, operationele voorbereiding (planvorming), en opleiden, trainen en oefenen; een goed kwaliteitszorgsysteem monitort daarbij waar we ons constant kunnen verbeteren.

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) valt per 1 januari 2025 als team onder het programma C&R van de veiligheidsregio. De dagelijkse aansturing vindt dan plaats door de manager C&R. De GHOR, beleidsmatig aangestuurd door de directeur publieke gezondheid (DPG) als adviseur van het openbaar bestuur en van de voorzitter veiligheidsregio, vervult een onafhankelijke coördinatie-, aansturings- en regiefunctie voor de zorgorganisaties in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop. De onafhankelijkheid gericht op het publieke belang van veiligheid en gezondheid is noodzakelijk omdat de geneeskundige keten hoofdzakelijk privaat georganiseerd en gefinancierd wordt; privaat-publieke vermenging dient voorkomen te worden.

De GHOR geeft in de "witte" kolom invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Strategie & Governance (o.a. beleidsontwikkeling);
- Risico- en crisisbeheersing (o.a. evenementenadvisering);
- Opleiden, Trainen en Oefenen;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketencontinuïteit;
- Risico- en crisiscommunicatie;
- Evaluatie en maatregelen;
- Omgevingsveiligheid.

Vanaf 2025 zal de samenwerking met de andere teams binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding intensiever vormgegeven worden met aandacht voor het behoud van de verbinding met de “witte kolom”.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Algemeen
Crisisbeheersing en rampenbestrijding is in de komende jaren volop in beweging. Enerzijds zijn er de meer traditionele risico’s in onze regio waar we op voorbereid moeten blijven en bij moeten acteren. Dat er steeds meer nieuwe risico’s bijkomen, waarbij ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, zorgt voor een dynamische agenda. Anderzijds moeten wij ons voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. Dit vraagt om een andere kijk op voorbereiden en een breed inzetbare crisisorganisatie, waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

Langdurige crises
De reguliere crisisstructuur (GRIP) is bedoeld voor flitsrampen. In de praktijk is gebleken dat deze structuur slechts beperkt te gebruiken is voor langdurige crises: de crisisfunctionarissen worden langdurig belast en hebben een lange hersteltijd nodig. Tevens worden onze reguliere werkzaamheden ernstig vertraagd. We willen als VRZL beter voorbereid zijn op langdurige crises, met behulp van een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Dynamisch risicoprofiel
De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. Hierdoor veranderen ook onze risico's sneller. De Wet veiligheidsregio's schrijft veiligheidsregio's voor om een maal per 4 jaren een risicoprofiel op te stellen, waarin de risico's waar een veiligheidsregio mee te maken kan krijgen, zijn beschreven en afgewogen. De huidige wereld vraagt echter een snellere systematiek om deze risico's af te wegen en ons hier ook op voor te bereiden. Daarom gaan wij ons risicoprofiel door ontwikkelen naar een dynamisch risicoprofiel met een actueler risicobeeld.

Netwerkmanagement
Een van de vele inzichten die de COVID-19 pandemie, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis ons gebracht hebben, is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega’s te kennen. Met name de internationale component speelt daarbij een grote rol voor Zuid-Limburg (zie hierover ook de paragraaf EMRIC). Door intensief te investeren in netwerkmanagement zijn we tijdens een crisis sneller en beter in staat elkaar te vinden en effectief samen te werken. Dat geldt niet alleen voor de crises waar VRZL voor aan de lat staat, maar ook voor crises of situaties waar VRZL een coördinerende en verbindende rol heeft. Juist door een breed netwerk te hebben kunnen we ook beter op de hoogte zijn over nieuwe risico's vanuit de kennis en kunde van de partijen uit ons netwerk.

Burgerparticipatie
Burgers en maatschappelijke groepen beschikken vaak over ervaring, gebiedskennis en expertise die relevant zijn voor de werkzaamheden van VRZL. Het is onze wens om deze, samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, te benutten in de vorm van waardevolle burgerparticipatie.

Bevolkingszorg en evenementen
Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Sinds 1 februari 2024 is de spreidingswet van toepassing. Bij het opstellen van deze teksten was er nog geen zicht op de gevolgen daarvan voor de veiligheidsregio. De vorming van een nieuw kabinet kan nog van invloed zijn op de werking van deze wet. Het ligt in de lijn der verwachting dat de veiligheidsregio, en met name bevolkingszorg, ook in 2025 nog een deel van haar tijd zal besteden aan crisisnoodopvang en aan Oekraïense vluchtelingen.

Informatiemanagement
Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor crisismanagement is onmisbaar. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R en wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio (van strategisch belang). Het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie. Informatiemanagement heeft zowel betrekking op onze 24/7-informatiepositie als op de snelle en correcte beeldvorming bij complexe incidenten.

Binnen informatiemanagement moeten en willen we de lat hoger leggen: doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld en proces van duiding en aanlevering van informatie.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
In 2025 bieden wij wederom een complete oefenkalender aan opleidingen, trainingen en oefeningen aan. Dit doen we voor functionarissen binnen de crisisteams en binnen Bevolkingszorg. Naast de jaarlijkse oefendagen voor de verschillende crisisteams, besteden wij in de komende jaren extra aandacht aan de voorzitters van deze crisisteams. Zij hebben immers een belangrijke rol om een team te sturen. Ook blijven wij onze plannen, zoals rampbestrijdingsplannen en multidisciplinaire informatiekaarten regelmatig beoefenen.
Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL en de planvorming is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties, om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. We gaan hierbij op zoek naar nieuwe of innovatieve manieren om de basis-skils van onze crisisteams te trainen. Dit zijn vaardigheden die zowel bij de klassieke rampen of crisis kunnen worden ingezet, maar ook bij een langdurige of een onbekend crisistype.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust moeten zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's.

Zij hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren, waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid. VRZL ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief.

Naast de risicocommunicatie informeert VRZL de bevolking over wat deze geacht wordt te doen in het geval van crises, en duidt zij incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat VRZL vooruitdenkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

We willen adequaat kunnen blijven inspelen op de toegenomen vraag naar duidelijke communicatie in een zich snel veranderende wereld, waarbij crises elkaar steeds meer opvolgen en/of versterken en andersoortige maar ook langdurige crises zich steeds vaker voordoen.

Kwaliteitszorg en professionaliteit
De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de onderlinge samenwerking. VRZL staat landelijk bekend als een voorbeeld van best practice bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP-incidenten binnen de VRZL worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.
Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie Justitie en Veiligheid een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2025 gecontinueerd.

Daarnaast willen we Kwaliteitszorg in deze beleidsperiode zowel binnen VRZL als veiligheidsregio-overstijgend verder ontwikkelen. De contourennota vermeldt dat de veiligheidsregio's er tot nu toe niet in zijn geslaagd om samen een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Dit is een gezamenlijke uitdaging voor de veiligheidsregio's, waar VRZL graag aan bijdraagt. We zijn aangesloten bij diverse landelijke netwerken en denken mee over de inrichting en agenda's hiervan. Hiermee volgen we de ontwikkelingen nauwgezet en maken we optimaal gebruik van de gebundelde expertise.

Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten tussen de VRZL en de partners in Duitsland en België binnen het gebied van de Euregio Maas-Rijn.

Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg, technische en specialistische hulpverlening, spoedeisende medische hulpverlening, infectieziektebestrijding en informatie-uitwisseling tussen de diverse crisisorganisaties en tussen de meldkamers. Sinds 1 januari 2024 maakt Ambulancezorg Limburg onderdeel uit van EMRIC.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote crises en rampen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel, dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld, en daar op aansluitend het Zorgrisicoprofiel, dat in gezamenlijkheid met de zorgpartners is opgesteld.

De GHOR maakt organisatorisch vanaf 2025 onderdeel uit van VRZL en is ondergebracht bij het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR worden derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien met de ons nu bekende risico's. Hier bereiden we onze organisatie op voor, maar ook spelen we snel en adequaat in op veranderingen. Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staat ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis hebben laten zien dat we binnen de VRZL in staat zijn in te spelen op deze veranderingen, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. Om die stap voorwaarts te realiseren zetten we de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht in.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energietransitie

Daarnaast zal er invulling worden gegeven aan de geformuleerde opdrachten bij de beschikbaarstelling van de extra BDUR middelen.

Langdurige crises
In 2024 is een brede projectgroep van start gegaan om een inrichting en voorbereiding op toekomstige langdurige crises te ontwikkelen. Deze projectgroep zal in 2025 verder werken aan implementatie van de gerealiseerde deelresultaten en aan verdere ontwikkeling en uitrol van de strategie mentale weerbaarheid. Deze mentale weerbaarheid is een belangrijk onderdeel om als organisatie en crisisteams een langdurige crisis aan te kunnen. Ook gaan we een 'flexibele schil' opstarten. Hierbij willen wij onze capaciteit binnen en buiten de organisatie breder inzetten bij een langdurige crisis. Denk hierbij aan het inzetten van ons brede personeelsbestand bij een langdurige crisis.

Dynamisch risicoprofiel
In het kader van doorontwikkeling van ons risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel gaan we aan de slag met een systematiek rondom data-analyse, creëren van kennisnetwerken en risicoanalyses.

Netwerkmanagement
We gaan nadrukkelijker deelnemen in relevante regionale en landelijke netwerken, met name netwerken die zich richten op de genoemde geprioriteerde risico's. Ook zullen we een nadrukkelijkere rol op ons nemen in het bij elkaar brengen en faciliteren van thematische netwerken.
Voor het intensiveren van de EMRIC-samenwerking: zie paragraaf EMRIC.

Burgerparticipatie
Het in VRZL vastgelegde beleid om te komen tot een waardevolle burgerparticipatie is uitgebreid gedeeld met gemeenten in de regio. In de huidige beleidsplanperiode worden de plannen per gemeente ingevoerd door de gemeenten. Om ook de gewenste doorontwikkeling van de crisisorganisaties binnen de gemeenten zelf te ondersteunen, verleent VRZL advies en delen we best practices tijdens netwerkoverleggen.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

- Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
- Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
- Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
- Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de huidige beleidsperiode gerealiseerd worden.

Informatiemanagement
Informatiegestuurd werken
We willen altijd weten wat er speelt in de (Eu)regio, dit geven we vorm door informatiegestuurd te werken onder de noemer van informatiegestuurde veiligheid. Als VRZL en samen met de vijf andere zuidelijke veiligheidsregio's in Zuid-6 verband, werken we ook in 2025 aan de doorontwikkeling van informatieproducten en werkwijzen voor de versterking van de 24/7-informatiepositie binnen crisisbeheersing.

Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, vormt een belangrijke basis voor onze informatiepositie die verder geborgd en versterkt moet worden. De visie voor VIK 2025 is dat dit binnen de veiligheidsregio als ontwikkelplatform zal worden gepositioneerd. Dit met als doel om centraal de organisatie te kunnen ondersteunen en mee te kunnen denken met collega's en teams met een ontwikkelvraag.

De toenemende vraag voor (en opdracht om) aansluiting bij het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2) leidt tot het zetten van stappen in de vormgeving en professionalisering van ons datamanagement en netwerkmanagement. Zodoende kunnen we als VRZL ook in de toekomst mee blijven gaan in de nieuwe ontwikkelingen.

Verzamelen en duiden van informatie
In 2025 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en partners, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie. Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop (landelijke) ontwikkelingen zal kennen waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de extra BDUR-middelen.

Operationele informatievoorziening
Operationele Informatievoorziening richt zich op het voorzien in de informatiebehoefte van de primaire processen binnen het programma brandweerzorg: incidentbestrijding en risicobeheersing. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen.
Op dit gebied zal met name ingezet worden op rol- en incidentafhankelijke informatie. We behalen een sterkere informatiepositie door nog meer de samenwerking op te zoeken op het gebied van informatiedeling en een intuïtief en innovatief applicatielandschap. Op de plekken waar data aan het werk gezet kunnen worden, organiseren we dit; bijvoorbeeld bij het dynamische brandweerrisicoprofiel, rapportages, en een slim navigatiesysteem voor de collega's met een warme functie. Dit alles draagt bij om de juiste besluiten te nemen als de tijd schaars is.

In het kader van de gemeenschappelijke meldkamer zullen we ook in 2025 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, om ervoor te zorgen dat het informatiemanagementproces op de meldkamer voor beide veiligheidsregio's dezelfde uitgangspositie heeft .

MOV en MOTO
Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) zal geïntensiveerd worden met betrekking tot de eerdergenoemde geprioriteerde thema's: toenemende maatschappelijke onrust, effecten klimaatverandering en de energietransitie. De collega's van MOV en MOTO participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Hiernaast zal de reguliere planvorming op basis van het risicoprofiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) geüpdatet worden. Na vaststellen van adequate operationele voorbereiding zullen deze thema's middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen.

Risico- en Crisiscommunicatie
Op het gebied van risico- en crisiscommunicatie participeren we ook in 2025 in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. We zetten in op het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren. Ook investeren we in het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies en in het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties. We investeren continu in het versterken van de communicatie en het opleiden en trainen van de functionarissen die daaraan bijdragen.

Kwaliteitszorg
In de beleidsperiode 2024-2027 zijn ambities van C&R op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.

Kwaliteitszorg wordt in deze beleidsperiode ook breder uitgerold in de organisatie, zie hiervoor het onderdeel bedrijfsvoering.

EMRIC
Het samenwerkingsverband, ondersteund door het EMRIC-bureau, voert het EMRIC Meerjarenplan 2024-2028 uit. EMRIC geeft invulling aan het verder versterken van de (eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)
De GHOR heeft net als de andere onderdelen binnen C&R te maken met langdurige crises en veranderde crisistypen. De coronacrisis heeft het belang van zorgcontinuïteit en ketencontinuïteit van zorg duidelijk zichtbaar gemaakt. Alle individuele zorginstellingen dienen in voorbereiding op een ramp of crisis de zorgcontinuïteit op orde te hebben. Daarnaast is het essentieel dat de ketencontinuïteit van zorg binnen de verschillende sectoren, maar ook tussen de verschillende sectoren te allen tijde goed geborgd is. Dit geldt niet alleen voor de sectoren binnen de acute zorg (ziekenhuizen, RAV, huisartsen(posten), GGD, etc.) maar ook voor de sectoren binnen de langdurige zorg (VVT, GHZ, GGZ, etc.). De onafhankelijke rol van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), optredend vanuit het publiek belang en met de verbindende rol tussen zorg, veiligheidspartners en het openbaar bestuur is hierbij van groot belang. Dit is gebleken tijdens de coronacrisis, maar geldt ook voor andere crisistypen en flitsrampen. Van belang is dat de zorgcontinuïteit van zorginstellingen georganiseerd en geborgd wordt en dat de ketencontinuïteit van zorg binnen en tussen de verschillende sectoren voor, tijdens en na een ramp of crisis gemonitord wordt en geborgd blijft.
De GHOR werkt nauw samen met de zorgpartners in Zuid-Limburg om gezamenlijk voorbereid te zijn. Dit gebeurt onder andere door het gezamenlijk opstellen van een Zorgrisicoprofiel en het flexibeler maken van de crisisorganisatie.

Er wordt meer geïnvesteerd in landelijke en (Eu)regionale samenwerking en in informatieduiding en -deling om makkelijker en sneller een crisis gezamenlijk aan te pakken.

De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Om het groeiend aantal evenementen van de juiste advisering te voorzien wordt er ingestoken op meer onderzoek en productontwikkeling van evementenadvisering. Dit gebeurt zowel via eigen regionaal onderzoek als via landelijk onderzoek (Anaphem).

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Baten	305	600	600	700	700	800
Baten	**305**	**600**	**600**	**700**	**700**	**800**
Lasten						
Personeel	3.627	4.017	4.200	4.350	4.500	4.650
Opleiding, vorming en training	238	333	350	375	400	425
Kantoor	343	960	750	800	850	900
Automatisering	451	673	750	800	850	900
Huisvesting	103	150	155	160	165	170
Voertuigen	59	166	150	175	200	225
Materialen	330	110	115	120	125	130
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**5.151**	**6.409**	**6.470**	**6.780**	**7.090**	**7.400**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	8	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	25	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-25**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-4.829**	**-5.809**	**-5.870**	**-6.080**	**-6.390**	**-6.600**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.
Daarvoor moeten we de risico's in onze regio goed kennen en analyseren. En is samenwerking met publieke partners zoals politie, ambulancedienst, de provinciale- en rijksoverheid, Duitse en Belgische autoriteiten en hulpdiensten, Rijks Waterstaat, het Waterschap Limburg en de Water Maatschappij Limburg belangrijk. Maar ook met private partners zoals de energieleveranciers, telefonie- en internetproviders. Zo kunnen we risico's snel signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2025:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2025 richten zij ons op de volgende twee speerpunten:

1. **Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing:** De "Visie op inrichting Risicobeheersing" is opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2025 zal deze visie verder geïmplementeerd worden.

Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen.
c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.
e. Met het dynamisch brandweerrisicoprofiel is een basis gelegd voor het verder realiseren van een verbinding tussen het brandweerrisicoprofiel en het lokale veiligheidsbeleid. Output van gesprekken hierover vormen terugkerend input voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Daarmee scherpen we de schaarse inzet van mensen en middelen op die risico's die er toe doen.

2. **Implementatie van de Omgevingswet:** Op 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet van kracht geworden. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.
    d. In 2025 hebben we een jaar ervaring opgedaan met de omgevingswet en hebben we met gemeenten en provincie doorleefd in hoeverre we hier klaar voor waren. De opgedane leerervaringen worden opgepakt en verwerkt.

Incidentbestrijding

Het bewaken en borgen van de continuïteit in paraatheid en slagkracht van onze repressieve organisatie is ons primaire product. Daarnaast zullen we in 2025 verder gaan met het implementeren van de ambitie incidentbestrijding zoals vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL. Speerpunten hierbij zijn Gebiedsgerichte Opkomsttijden, het landelijk Kader Uitruk op Maat met een minimale bezetting van 4 mensen (waaronder een bevelvoerder) en het behoud van vrijwilligheid en onze backbone van beroepskazernes.

Belangrijke thema's in 2025 zijn:

- Het verder uitwerken en implementeren van een programma behoud vrijwilligheid, diversiteit en flexibiliteit staan hierbij centraal.
- Het behouden/creëren van een goede uitgangspositie op de krappe arbeidsmarkt.
- We zijn een lerende organisatie die zich wil verbeteren daartoe zal gewerkt worden aan een verdere verbetering en implementatie van de evaluatiesystematiek voor het mono optreden van de brandweer bij incidenten.

- Heroriëntatie op de inrichting van Incident Bestrijding.
- Het inrichten van een toekomstbestendige piketorganisatie.
- Het afronden van het wervingstraject voor vrijwilligers voor de dagopleiding manschap rekening houdend met hun inzet geschiktheid voor de Service Centra op de beroepskazernes.

Meldkamer
Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en VRLN. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstelling en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema's:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2025 wordt verder gewerkt aan het borgen van actuele informatie.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Dit is in 2025 onderdeel van het opleidingsprogramma.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2025 wordt samen met Kaderstelling onder andere gewerkt aan de voltooiing van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema's vorm te geven.

Vakbekwaamheid
Er zal in het begrotingsjaar uitvoering gegeven worden aan ons regulier werk. Dit betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen. Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Dit gebeurt binnen het "Kader blijvende vakbekwaamheid". Ook zal er ingezet worden op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en verdere stabilisatie van het instructeursbestand.

In 2025 wordt verder het realistisch oefenen van de landelijke werkwijze hulpverlening (van THV naar HV) voor het repressieve personeel afgerond en zal de voorbereiding voor de volgende periode van realistisch oefenen worden voorbereid en vormgegeven. Hierbij zal optimaal gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van digitale leeromgeving en -hulpmiddelen.

Daarbij zal in 2025 een nieuwe audit van het opleidingscentrum plaatsvinden. Naar aanleiding van deze audit en haar resultaten, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten "omarmd" worden. Deze zullen vervolgens ook vertaald worden in nieuwe actiepunten die we meenemen in de herziening van het brandweeronderwijs, een landelijk thema voor de komende jaren. Dit doen wij door middel van certificering van ons gerenommeerd opleidingscentrum zodat we invulling kunnen geven aan het "de lerende organisatie".

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen de diverse thema's coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2025 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsplan in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de daadwerkelijke implementatie van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, de verkenning op behoud van vrijwilligheid, de implementatie van het zogenaamde concept Uitruk op Maat en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten.

De volgende thema's komen daarbij aan bod:

Thema: lerende organisatie:
Ingezet wordt op de implementatie van mono-evaluaties en de daarbij behorende kennisregie, een management of change procedure binnen Brandweerzorg en het opstellen en implementeren van operationele- en bedrijfsvoering technische (dat wil zeggen aan de service centra gelieerde) procedures. En het borgen van de PDCA cyclus (bij werkzaamheden, beleid en projecten). Met name de check en act fase worden beter uitgevoerd.

Thema: werken op basis van data:
Ingezet wordt op "data gedreven" werken. Daarmee wordt enerzijds bedoeld het vergaren van data voor beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie (kengetallen, trend ontwikkeling, prestatieverantwoording) en anderzijds operationele data vergaring zoals realtime dekkingsplan, telemetrie data digitale verkenning en open source intelligence (OSINT) ter ondersteuning van de operaties op straat.

Thema: verbinding in- en extern:
Wil Kaderstelling in haar kracht staan dan is het van belang dat Kaderstelling binnen VRZL weet wat er speelt zowel formeel als informeel in de organisatie. Daarom zijn medewerkers van Kaderstelling regelmatig aanwezig op de kazernes en bij andere teams binnen VRZL. Gezien de vele landelijke ontwikkelingen is het verder belangrijk dat Kaderstelling vertegenwoordigd is in landelijke netwerken van Brandweer Nederland. Net zo belangrijk is echter dat Kaderstelling de samenwerking opzoekt met andere veiligheidsregio's, private partijen, andere netwerkpartners en de brandweerorganisaties in België en Duitsland.

Thema: robuust en duurzaam:
Kijkend naar alle ontwikkelingen wordt de komende periode bij alles wat we doen ingezet op een duurzame en robuuste organisatie van de brandweerzorg. Alleen zo draagt Kaderstelling bij aan een professionele, wendbare en vitale organisatie.

Thema: (on)voorzienbare projecten:
Voorzienbare projecten in de periode 2025 zijn onder andere de implementatie van de ambitie van Incidentbestrijding, de implementatie van de landelijke visie meldkamer 2025 en de gesprekken met de gemeente op basis van het brandweerrisicoprofiel. Daarnaast worden uiteraard projecten op basis van het Meerjareninvesteringsplan opgepakt. Het gaat dan onder meer om het vernieuwen of nieuwbouw van een aantal kazernes, aanschaf van nieuwe tankautospuiten en vervanging en verduurzaming van het kleine wagenpark (naar hybride/elektrisch waar mogelijk). Ook vanuit innovatie worden projecten opgepakt. Een voorbeeld daarvan is de verkenning op de aanschaf van een blusrobot en een team digitale verkenning.

Medewerkers van Kaderstelling kunnen binnen projecten verschillende rollen vervullen (onder andere projectleider, deelnemer, of procesbegeleider). Maar er zullen onvermijdelijk nog meer ontwikkelingen en daarmee projecten op ons afkomen, die we nu nog niet kunnen voorzien. Ook deze worden uiteraard opgepakt.

Persoonlijk leiderschap binnen het programma Brandweerzorg

Alle ontwikkelingen om de ambities Brandweerzorg te realiseren maken dat qua veranderbereidheid en onzekerheid, veel van alle medewerkers en leidinggevenden binnen VRZL wordt gevraagd. Vooral van de leidinggevenden wordt daarbij een voorbeeldrol gevraagd om vernieuwend en persoonlijk leiderschap te tonen. Dit type leiderschap is gebaseerd op meer gedeelde verantwoordelijkheid, eigenaarschap en vertrouwen waarbij besluitvorming lager in de organisatie wordt belegd. Medewerkers krijgen meer ruimte om zelf proactief oplossingen aan te dragen. Leidinggevenden faciliteren hun teams, tonen waar nodig leiderschap, dragen de organisatie brede missie, visie en de afdelingsambitie van IB uit en coachen collega's ten behoeve van hun ontwikkeling en daarmee die van de organisatie. Alleen zo kunnen we als professionele, vitale en wendbare organisatie de ontwikkelingen die op ons af komen, het hoofd bieden.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Overige inkomsten	31.909	1.750	1.750	1.750	1.900	1.900
Baten	**31.909**	**1.750**	**1.750**	**1.750**	**1.900**	**1.900**
Lasten						
Personeel	27.632	31.068	32.299	32.712	33.464	33.643
Opleiding, vorming en training	1.609	1.100	1.200	1.250	1.275	1.300
Kantoor	153	333	300	325	350	375
Automatisering	23	111	100	100	100	100
Huisvesting	30.187	4.166	4.300	4.350	4.500	4.650
Voertuigen	936	1.000	1.030	1.060	1.100	1.200
Materialen	759	682	700	725	750	775
Kapitaallasten	4.423	4.434	5.746	6.963	6.864	7.272
Lasten	**65.722**	**42.894**	**45.675**	**47.485**	**48.403**	**49.315**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	196	-	-	-	-	-
Totaal	**196**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.752	2.777	2.890	2.989	3.079	3.173
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.752**	**2.777**	**2.890**	**2.989**	**3.079**	**3.173**
Dotatie reserves	4.976	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
Onttrekking reserves	3.797	3.542	4.969	5.854	5.820	5.928
Mutatie reserves	**1.179**	**832**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**-38.940**	**-44.753**	**-46.351**	**-47.510**	**-48.542**	**-49.583**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing.

Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2024.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			
				€ 2.704.029	**€ 387.500**	**€ 275.000**	**€ 425.000**

- **CAO ontwikkelingen 2023:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten aangezien de Cao stijging niet volledig wordt gecompenseerd vanuit de stijging van de loonindex van 3,6%.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde definitieve werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging naar € 1.629.029 wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

	2022	2023	Verschil
Totaal Salariskosten VRZL	€ 31.483.981	€ 34.191.011	€ 2.707.030
CPB Kerngegevenstabel MEV	Werkelijke loonindex 2023 3,6%		€ 1.078.001
			€ 1.629.029

Voor 2024 en verder is het gezien de bovenstaande ontwikkeling niet haalbaar om dit zonder aanvullende middelen op te vangen.

VRZL blijft zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Vanuit de extra beschikbare middelen in 2023 is VRZL de deelnemende gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact voor het jaar 2023 niet af te rekenen.

Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 heeft kunnen doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele reguliere bijdrage, op basis van peildatum december 2023, te verhogen met het bedrag van € 1.629.029, op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel.

Dit zal voor zienswijze worden aangeboden aan de deelnemende gemeenten VRZL, gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden het niet toekennen van deze middelen zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024.

Het niet toekennen van deze structurele meerkosten kan ertoe leiden dat in eerste aanleg dit tekort in mindering wordt gebracht op de algemene reserve totdat deze uitgeput is. Dit heeft gevolgen voor onze weerstandcapaciteit en het weerstandsvermogen en daarnaast zijn de gemeenten conform de GR verplicht exploitatietekorten af te dekken indien VRZL daar geen dekking voor heeft.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot hogere wervingskosten en eventueel meer salariskosten.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering.
Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.
De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

In het jaar 2023 is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2023
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden	23.252	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
B	Netto vlottende schuld	4.051	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	22.974	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-				-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	719	500	500	500	500	500
H	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**22,05%**	**32,66%**	**28,15%**	**22,07%**	**19,82%**	**37,65%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leni	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden	23.252	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
B	Netto vlottende schuld	4.051	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	22.974	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	719	500	500	500	500	500
H	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**22,05%**	**32,66%**	**28,15%**	**22,07%**	**19,82%**	**37,65%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Eigen vermogen	5.814	6.785	6.579	5.263	4.118	3.004
B	Balanstotaal	66.649	65.000	65.000	65.000	65.000	75.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**8,72%**	**10,44%**	**10,12%**	**8,10%**	**6,34%**	**4,01%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Totale structurele lasten	59.957	65.180	69.095	72.164	74.157	76.198
B	Totale structurele baten	59.079	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.226	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.426	3.542	4.969	5.854	5.820	5.928
E	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-1,87%**	**-0,44%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor VRZL minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de VRZL zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door VRZL te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van VRZL en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen dienen af te sluiten.

Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2023 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden.
Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2024 en 2025 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat. Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2024 en 2025 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen afsluiten.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2025	2e kw. 2025	3e kw. 2025	4e kw. 2025	2025
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	69.095	69.095	69.095	69.095	69.095
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	5.666	5.666	5.666	5.666	5.666
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.666	5.666	5.666	5.666	5.666
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	15.816	15.816	15.816	15.816	15.816

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	2.147	3.658	1.170	1.182
3	Renterisico (1+2)	2.147	3.658	1.170	1.182
4	Renterisiconorm	13.819	14.433	14.831	15.240
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	11.672	10.775	13.661	14.058
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	69.095	72.164	74.157	76.198
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	13.819	14.433	14.831	15.240

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2025
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	411
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**411**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**411**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**411**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**411**

Liquiditeitenbeheer
In 2023 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2024 en 2025 zo zal zijn.

Vaste geldleningen
Ultimo 2022 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren
Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.382**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.232	1.232	1.232	1.232
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	69.095			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	69.095			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.382			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT en Automatisering (I & A)
- Huisvesting en Facilitaire Zaken (H & F)
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2025 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2025 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2025 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot en met 2023 alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, is vanaf 2024 ingezet om Kwaliteitszorg een organisatie breed onderdeel te maken. Dit wordt gecontinueerd in 2025.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen jaren grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Bedrijfsvoering kent één bedrijfsvoeringsfilosofie. Deze filosofie geeft antwoord op de vraag: Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R is deze filosofie opgesteld die de komende jaren in- en uitgevoerd wordt.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Team Personeel en Organisatie (P & O)

Team P&O staat in 2025 een aantal stevige uitdagingen te wachten. Het voorziene tweede loopbaanbeleid voor brandweermedewerkers die tegen de twintig jaar restrictie aanlopen, vraagt aandacht en capaciteit. In 2026 moeten de eerste medewerkers die vanaf 2006 bij incidentbestrijding in dienst zijn getreden een tweede loopbaan uitvoeren.

Vitaal en veerkrachtig P&O beleid

We willen een professionele, vitale en veerkrachtige organisatie zijn. Aandacht voor onze medewerkers is alleen daarom al belangrijk. Door een inspirerende en veilige werkomgeving te bieden en bij te dragen aan het huidige en toekomstige (werk)geluk van medewerkers, blijven we een gewilde werkgever. Als organisatie zetten wij hiervoor een aantal instrumenten in. Voorbeelden hiervan zijn: een loopbaanbalie waar medewerkers terecht kunnen met loopbaanvraagstukken, het High Potential Beleid waarmee beoogd wordt High Potentials te begeleiden in hun carrière vraagstukken, Strategische Personeelsplanning, studytube, onze digitale leeromgeving en het beleid m.b.t. gespreksvoering uitgaande van het voeren van ‘het goede gesprek” met de medewerker.

Krapte is een serieus probleem op de arbeidsmarkt, waarbij in onze regio de potentiële beroepsbevolking al jaren structureel harder daalt en ouder is dan in de rest van Nederland. Daarnaast neemt de omloopsnelheid van kennis alsmaar toe en zijn jongeren veel meer op zoek naar zingeving. Ze willen bij een organisatie werken die waarde creëert. De afgelopen jaren is sprake geweest van een veelheid aan vacatures. Enerzijds veroorzaakt door het vertrek van medewerkers vanwege andere carrière mogelijkheden en anderzijds door formatiegroei van de organisatie VRZL

In 2024 heeft het team P&O samen met communicatie extra ingezet op employer branding. In 2025 zal moeten blijken hoe deze inspanning zijn vruchten afwerpt.

Strategische personeelsplanning

In 2023 is er ruimte geweest om strategische personeelsplanning nieuw leven in te blazen. Deze planning kent een cyclus van 3 jaar. Dat wil zeggen dat eens in de 3 jaar een analyse wordt gedaan van het gewenste personeelsbestand (bepaald door in- en externe ontwikkelingen die de organisatie gaan raken) t.o.v. het zittende personeelsbestand en het bepalen van speerpunten om deze GAP te beperken. De in 2023 benoemde speerpunten worden in een periode van 3 jaar (2024/2025/2026) opgepakt en behandeld. Zo borgt VRZL dat de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen verbonden worden

Piketorganisatie

Veel van onze medewerkers vervullen ook een operationele piketrol. Een piketorganisatie is een constructie die bestaat uit hulpverleners van verschillende disciplines. In een kantoorfunctie bijvoorbeeld dragen ze een pager. Wanneer de pager een signaal geeft, ruilen ze hun kantoorfunctie in voor een rol in de piketorganisatie om gezamenlijk een incident te bestrijden. Ook ’s avonds, ’s nachts en in de weekenden staan deze collega’s paraat. Door alle in- en externe ontwikkelingen staat er steeds meer spanning op de kwaliteit en continuïteit van de piketorganisatie. In de lopende beleidsplanperiode onderzoeken we hoe we deze nog beter kunnen inrichten.

Organisatie ontwikkeling

VRZL kent een aantal organisatie ontwikkelingen (wo: extra middelen BDUR gelden, overgang GHOR, bestuurlijke discussie huisvesting). Deze ontwikkelingen vragen om een herijking van de organisatie en organisatie documenten. Dit is van belang om een toekomstbestendige organisatie te kunnen blijven.

VRZL als lerende organisatie

VRZL is een lerende organisatie. Het team P&O heeft op basis van uitgesproken ambities in de programma's op dit onderdeel een online academie in de organisatie geborgd. Deze academie ondersteunt het leervermogen over de gehele breedte van de organisatie en wordt doorontwikkeld op basis van de vraag vanuit de organisatie.

Bedrijfsvoering pakket

Het nieuwe bedrijfsvoering pakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het huidige HRM pakket. Naast de processen van Financiën en Inkoop zijn per 2025 ook de P&O processen ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Dit systeem is zodoende toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering.

Team ICT en Automatisering (I & A)

Team I&A faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. ICT en Automatisering zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.
   De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst. Binnen VRZL zijn de bedrijfsprocessen pas gedeeltelijk uitgeschreven en actueel. De directie wil de aandacht eerst richten op de kritische processen.
   Zo kunnen we in de kortste tijd de grootste resultaten behalen om onze informatiebeveiliging te verbeteren. Met het aantrekken van extra capaciteit verwachten wij in '24 grote stappen te kunnen zetten om het juiste ambitieniveau te realiseren.

2. Digitale werkplek: Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide op een andere plek worden geservicet. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2024 voeren we vernieuwingen in. Er is in 2023 hard gewerkt om een nieuw digitaal werkplek concept op te tuigen (

Team Huisvesting en Facilitaire Zaken (H & F)
Team H&F I&A faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. Functionele huisvesting en bijbehorende facilitaire ondersteuning zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, is met name huisvesting een onderwerp dat de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Huisvesting: Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Eind 2024 wordt er besluitvorming verwacht in deze bestuurlijke dialoog waarbij er een focus ligt op het eigenaarschap en duurzaamheid van al het vastgoed zijnde in gebruik door VRZL. De haalbaarheidsstudie voor de vervanging en/of mogelijke renovatie van de kazernes Kerkrade en Heerlen is in 2025 afgerond. In lijn met dit traject is ook Kazerne Gulpen-Wittem onder de aandacht. Dit alles zal in lijn zijn met het nieuwe huisvestingsbeleid. Kernwoorden in deze zijn; duurzaamheid, flexibel, functioneel en uniformiteit.

   Midden ’24 dient er een nieuw fysiek werkplekconcept uitgewerkt te zijn waarbij in de tweede helft van ’24 de eerste activiteiten om deze tot uiting te brengen opgestart dienen te zijn.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. In 2024 wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Wet open overheid, waarbij enerzijds procedures voor binnenkomende informatieverzoeken worden gestroomlijnd. Anderzijds en in navolging van landelijke ontwikkelingen, zal werk worden gemaakt van het uit eigen beweging openbaar maken van aangewezen categorieën informatie.
De aanpassingen aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg, die in 2023 en middels een uitgebreid traject met de gemeenteraden zijn behandeld, zullen dit jaar bovendien hun beslag krijgen.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de ‘merken’ Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals Samen veilig rondom Chemelot. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende periode verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma’s C&R en Brandweerzorg. In combinatie met een nieuw bedrijfsvoeringspakket zal in de komende periode de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie.

Daarnaast gaan we met dit nieuwe ERP systeem over tot de implementatie van het Purchase-to-Pay systeem welke voorziet in een bestelsysteem, contract-managementsysteem en de digitale afhandeling van het gehele inkoopproces. Het nieuwe ERP systeem is toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering en zal leiden tot efficiëntere processen en tot lagere kosten.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook verder worden vormgegeven en doorontwikkeld.

In de complexe financiële omgeving van VRZL met tal van teams, kazernes en programma's is dat een echte uitdaging.

Kwaliteitszorg
In de huidige beleidsperiode 2024-2027 zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied, zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Bijdrage gemeenten	47.775	52.079	54.233	55.860	57.535	59.261
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	2.096	2.209	2.308	2.350	2.400
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.829	7.000	7.200	7.400	7.600
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	417	1.672	2.139	2.432	2.432	2.432
Totaal	**56.955**	**62.676**	**65.581**	**67.800**	**69.717**	**71.693**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Overige inkomsten	704	700	700	700	800	800
Baten	**704**	**700**	**700**	**700**	**800**	**800**
Lasten						
Personeel	7.331	9.100	9.400	9.700	10.000	10.300
Opleiding, vorming en training	9	-	-	-	-	-
Kantoor	1.954	1.000	1.250	1.500	1.600	1.750
Automatisering	2.545	2.700	3.000	3.250	3.500	3.750
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Voertuigen	167	120	200	250	275	300
Materialen	51	70	100	100	100	100
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**12.057**	**12.990**	**13.950**	**14.800**	**15.475**	**16.200**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	37	100	100	100	100	100
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**37**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	144	286	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-144**	**-286**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-11.246**	**-12.114**	**-13.360**	**-14.210**	**-14.785**	**-15.510**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

VRZL heeft aangegeven uit de gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT (PIT) te willen treden en in plaats daarvan, met ingang van 1 juli 2024 een klant- leverancier- relatie aan te gaan, waarbij:

- afspraken in ieder geval een looptijd van 4 jaar zullen krijgen, zodat wordt aangesloten bij de geest van de uittredingsregeling in artikel 9 van de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT en Parkstad IT zodoende niet met onvoorzienbare tekorten wordt geconfronteerd;
- in de te sluiten overeenkomst passende afspraken zullen worden vastgelegd over de tijdige afbouw van personeel, het ontbinden van contracten en andere mogelijke financiële gevolgen, zodat partijen – mocht dat onverhoopt aan de orde zijn – over 4 jaar met beperkte financiële impact afscheid van elkaar kunnen nemen.
- VRZL vertrouwt evenwel op de toezeggingen dat Parkstad-IT werkt aan een werkomgeving die aansluit bij haar specifieke behoefte tegen een marktconforme prijs. In welk geval de samenwerking onverminderd voortgezet kan worden.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt per 1 januari 2025 organisatorisch deel uit van VRZL;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2025 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2027 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.
- Begrotingswijzigingen die in 2023 zijn goedgekeurd door AB zijn hier meegenomen.
- Geen rekening gehouden met CNO en Oekraïne

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het nieuwe MJB 2024-2027 is vastgesteld en krijgt daarin een plek.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2025 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2025 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2025 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2025, financiële parameters begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2027.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd.
- Een eventuele herrekening van de gemeentelijke bijdrage zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De VRZL gebruikt voor de meerjarenraming geen index percentage.
- Basis voor de begroting 2025 vormt de vastgestelde begroting 2024.
- De uitkomsten op basis van de bestuurlijke dialoog Huisvesting kennen een financiële component die in deze begroting (nog) niet zijn meegenomen.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Onderstaand benoemen wij enkele autonome ontwikkelingen waarop VRZL geen invloed heeft maar die een financiële component kennen die niet vanuit de bestaande begroting gefinancierd kunnen worden.

- **CAO lonen:**
  Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

  Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023.

Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023. In de maand december hebben wij hier opvolging aan gegeven door het AB mee te nemen in de cijfers tot en met de maand oktober 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de definitieve impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten vanwege de Cao stijging die niet volledig wordt vergoed vanuit de stijging van deze loonindex.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde definitieve werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging naar € 1.629.029 wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

- **Omgevingswet**: Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht geworden.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (WOO):** De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

  De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL. Het Rijk heeft immers financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Bijdrage gemeenten	47.775	52.079	54.233	55.860	57.535	59.261
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	2.096	2.209	2.308	2.350	2.400
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.829	7.000	7.200	7.400	7.600
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	417	1.672	2.139	2.432	2.432	2.432
Overige inkomsten	32.918	3.050	3.050	3.150	3.400	3.500
Totaal baten	**89.873**	**65.726**	**68.631**	**70.950**	**73.117**	**75.193**
Lasten						
Personeel	31.259	35.085	36.499	37.062	37.964	38.293
Opleiding, vorming en training	1.847	1.433	1.550	1.625	1.675	1.725
Kantoor	496	1.293	1.050	1.125	1.200	1.275
Automatisering	474	784	850	900	950	1.000
Huisvesting	30.290	4.316	4.455	4.510	4.665	4.820
Voertuigen	995	1.166	1.180	1.235	1.300	1.425
Materialen	1.089	792	815	845	875	905
Kapitaallasten	4.423	4.434	5.746	6.963	6.864	7.272
Totaal lasten	**70.873**	**49.303**	**52.145**	**54.265**	**55.493**	**56.715**
Overhead	12.057	12.990	13.950	14.800	15.475	16.200
Onvoorzien	196	10	10	10	10	10
Totaal	**12.253**	**13.000**	**13.960**	**14.810**	**15.485**	**16.210**
Dotatie voorzieningen	3.797	2.877	2.990	3.089	3.179	3.273
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.877**	**2.990**	**3.089**	**3.179**	**3.273**
Dotatie reserves	4.976	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
Onttrekking reserves	3.966	3.828	4.969	5.854	5.820	5.928
Mutatie reserves	**1.010**	**546**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

	2024	2025	2026	2027	2028
Activa					
Materiele vaste activa	40.000	41.000	45.000	47.500	55.000
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	40.000	**41.000**	**45.000**	**47.500**	**55.000**
Passiva					
Reserves	6.360	5.896	4.682	3.642	2.637
Voorzieningen	8.309	8.307	8.316	8.312	8.523
Vaste schulden	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
	35.784	**33.171**	**28.308**	**26.094**	**39.118**

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

		Baten				Lasten			
Taakvelden		2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
0	**Bestuur en ondersteuning**								
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	700	700	800	800	14.060	14.910	15.585	16.310
0.5	Treasury	-	-	-	-	411	392	302	288
0.10	Mutaties reserves	4.969	5.854	5.820	5.928	4.505	4.640	4.780	4.923
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-
		5.669	**6.554**	**6.620**	**6.728**	**18.976**	**19.942**	**20.667**	**21.521**
1	**Veiligheid**								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	67.931	70.250	72.317	74.393	54.624	56.862	58.270	59.600
		67.931	**70.250**	**72.317**	**74.393**	**54.624**	**56.862**	**58.270**	**59.600**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR

Begroting VRZL 2024

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2025-2028

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028
Beek	1.319.443	55.167	35.984	1.726	1.412.320	1.452.736	1.495.622	1.539.963
Beekdaelen	2.794.539	116.843	80.226	3.655	2.995.262	3.076.848	3.167.680	3.261.593
Brunssum	2.299.060	96.126	61.747	3.007	2.459.940	2.531.315	2.606.042	2.683.304
Eijsden-Margraten	2.125.007	88.849	57.975	2.779	2.274.611	2.339.679	2.408.749	2.480.162
Gulpen-Wittem	1.433.417	59.933	31.697	1.875	1.526.921	1.578.223	1.624.814	1.672.985
Heerlen	7.918.117	331.065	194.334	10.356	8.453.872	8.718.019	8.975.385	9.241.479
Kerkrade	3.835.661	160.373	101.760	5.017	4.102.810	4.223.146	4.347.818	4.476.718
Landgraaf	2.758.592	115.340	82.922	3.608	2.960.462	3.037.269	3.126.933	3.219.638
Maastricht	12.108.923	506.287	273.770	15.838	12.904.817	13.332.187	13.725.769	14.132.699
Meerssen	1.405.643	58.771	41.489	1.838	1.507.742	1.547.644	1.593.332	1.640.570
Simpelveld	864.734	36.155	23.189	1.131	925.210	952.091	980.198	1.009.258
Sittard-Geleen	8.453.735	353.459	205.737	11.057	9.023.988	9.307.745	9.582.521	9.866.615
Stein	1.785.833	74.668	55.256	2.336	1.918.093	1.966.241	2.024.287	2.084.301
Vaals	1.047.466	43.796	22.730	1.370	1.115.362	1.153.283	1.187.329	1.222.530
Valkenburg aan de Geul	1.624.127	67.906	36.633	2.124	1.730.791	1.788.199	1.840.989	1.895.569
Voerendaal	1.056.823	44.187	27.671	1.382	1.130.062	1.163.585	1.197.935	1.233.450
Totaal	**52.831.121**	**2.208.924**	**1.333.119**	**69.100**	**56.442.264**	**58.168.212**	**59.885.405**	**61.660.835**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2024				2025			2026		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.348	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**
Algemene reserve GHOR	103	-	-	**103**	-	-	**103**	-	-	**103**
Ingroeireserve kapitaallasten	3.983	4.374	3.542	**4.815**	4.505	4.969	**4.351**	4.640	5.854	**3.137**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	286	-	286	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**5.814**	**4.374**	**3.828**	**6.360**	**4.505**	**4.969**	**5.896**	**4.640**	**5.854**	**4.682**
Voorziening verlofsparen	571	200	-	**771**	200	-	**971**	200	-	**1.171**
Voorziening FLO	2.005	2.096	2.170	**1.931**	2.209	1.977	**2.163**	2.308	2.065	**2.406**
Voorziening onderhoud panden	5.982	581	1.000	**5.563**	581	1.000	**5.144**	581	1.000	**4.725**
Voorziening WW-verplichtingen	59	-	15	**44**	-	15	**29**	-	15	**14**
Totaal voorzieningen	**8.617**	**2.877**	**3.185**	**8.309**	**2.990**	**2.992**	**8.307**	**3.089**	**3.080**	**8.316**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2023	Aflossing 2024	Aflossing 2025	rente 2025	Aflossing 2026	Aflossing 2027	Aflossing 2028	Pro resto hoofdsom per 31 december 2028
Geldleningen											
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,04%	208.344	14.634	15.372	9.763	16.147	16.961	17.815	127.415
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	736.482	25.533	27.128	44.434	28.824	30.625	32.539	591.833
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	-	70.350	1.500.000	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.731.031	30.159	31.633	83.173	33.180	34.803	36.505	1.564.751
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.735.980	29.771	31.257	85.140	32.817	34.454	36.173	1.571.508
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.140.241	103.451	108.613	51.736	114.033	119.723	125.698	568.723
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	3.000.000	1.000.000	1.000.000	11.600	1.000.000	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	9.000.001	333.333	333.333	54.167	333.333	333.333	333.333	7.333.336
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	4.200.000	600.000	600.000	720	600.000	600.000	600.000	1.200.000
Totaal	**34.928.326**			**23.252.079**	**2.136.881**	**2.147.336**	**411.083**	**3.658.334**	**1.169.899**	**1.182.063**	**12.957.566**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2024 - 2027:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Gronden en terreinen					
Gebouwen en renovaties	4.256.219	0	0	18.000.000	0
Installaties	1.040.000	40.000	200.000	0	323.000
Inventaris en inrichting	480.000	225.000	580.000	482.500	206.000
ICT en automatiseringsapparatuur	403.005	242.110	92.525	361.382	246.115
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	510.000	4.808.000	0	1.147.000	8.040.000
Kleine Voertuigen	1.080.000	3.875.000	200.000	65.000	500.000
Bepakking	1.316.224	0	331.000	236.000	92.000
Haakarmbakken	290.000	15.000	0	0	0
Vaartuigen	0	250.000	0	0	0
Verbindingsmiddelen	636.000	436.900	45.000	54.000	1.184.000
Adembeschermingsapparatuur	254.000	1.140.000	0	204.000	0
Oefenmiddelen	143.931	11.200	154.000	69.000	20.000
Duiken/OVR	89.970	44.000	91.000	184.000	50.000
Brandweermateriaal overig	273.200	133.000	3.300	105.000	7.000
Beroepskleding	1.770.000	1.260.000	110.000	210.000	310.000
Totaal investeringen	**12.542.549**	**12.480.210**	**1.806.825**	**21.117.882**	**10.978.115**

Kapitaallasten 2025 – 2028:

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gronden en terreinen	22.541	22.280	20.897	22.506
Gebouwen en renovaties	940.817	930.849	869.489	1.321.792
Installaties (oud)	170.755	156.085	154.060	0
Installaties (nieuw)	182.327	185.638	186.182	185.894
Inventaris en inrichting (oud)	0	0	0	0
Inventaris en inrichting (nieuw)	252.580	269.421	313.908	354.792
ICT en automatiseringsapparatuur	202.161	258.195	255.712	251.301
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.851.165	2.151.133	2.124.795	2.206.403
Kleine Voertuigen	250.119	717.400	737.242	738.325
Bepakking	521.403	498.454	521.487	545.541
Haakarmbakken	150.052	150.161	148.279	147.772
Vaartuigen	1.632	25.000	25.000	25.000
Verbindingsmiddelen	318.824	311.605	286.997	244.634
Adembeschermingsapparatuur	141.518	218.561	212.112	231.315
Oefenmiddelen	81.193	67.892	96.051	70.383
Duiken/OVR	69.432	68.939	59.490	74.789
Brandweermateriaal overig	46.113	52.995	52.209	62.885
Beroepskleding	543.707	878.284	800.332	788.973
Totaal kapitaallasten	**5.746.339**	**6.962.892**	**6.864.242**	**7.272.304**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2025-2027

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		6.470	6.470		6.780	6.780		7.090	7.090		7.400	7.400
Programma Brandweerzorg	-	48.565	48.565		50.474	50.474		51.482	51.482		52.488	52.488
Totaal lasten programma's	-	55.035	55.035	-	57.254	57.254	-	58.572	58.572	-	59.888	59.888
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		600	600		700	700		700	700		800	800
Programma Brandweerzorg		1.750	1.750		1.750	1.750		1.900	1.900		1.900	1.900
Totaal baten programma's	-	2.350	2.350	-	2.450	2.450	-	2.600	2.600	-	2.700	2.700
Saldo van baten en lasten programma's	-	-52.685	-52.685	-	-54.804	-54.804	-	-55.972	-55.972	-	-57.188	-57.188
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		14.050	14.050		14.900	14.900		15.575	15.575		16.300	16.300
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	14.060	14.060	-	14.910	14.910	-	15.585	15.585	-	16.310	16.310
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		65.581	65.581		67.800	67.800		69.717	69.717		71.693	71.693
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		700	700		700	700		800	800		800	800
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	66.281	66.281	-	68.500	68.500	-	70.517	70.517	-	72.493	72.493
Totaal saldo baten en lasten		-464	-464	-	-1.214	-1.214	-	-1.040	-1.040	-	-1.005	-1.005
Storting in reserves		4.505	4.505		4.640	4.640		4.780	4.780		4.923	4.923
Onttrekking uit reserves	-	4.969	4.969	-	5.854	5.854		5.820	5.820		5.928	5.928
	-	464	464	-	1.214	1.214	-	1.040	1.040	-	1.005	1.005
Totaal structurele lasten		73.600	73.600		76.804	76.804		78.937	78.937		81.121	81.121
Totaal structurele baten	-	73.600	73.600	-	76.804	76.804	-	78.937	78.937	-	81.121	81.121
Structureel begrotingssaldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-